

Asia: VN/32564/2021

Jatkuvan oppimisen sanasto

1 koulutustoiminta

Kommentit

-

2 koulutuslainsäädännössä säännelty koulutustoiminta

Kommentit

-

3 koulutuslainsäädäntö

Kommentit

-

4 opetushallinnon alan koulutuslainsäädännössä säännelty koulutustoiminta

Kommentit

-

5 muun hallinnonalan kuin opetushallinnon koulutuslainsäädännössä säännelty koulutustoiminta

Kommentit

-

6 markkinaehtoinen koulutustoiminta

Kommentit

-

Käsitekaavio 1. Koulutustoiminta

Kommentit

-

7 koulutus (1)

Kommentit

-

8 koulutus (2)

Kommentit

-

9 aikuiskoulutus

Kommentit

-

Käsitekaavio 2. Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan sekä koulutus (2)

Kommentit

-

10 omaehtoinen koulutus

Kommentit

-

11 henkilöstökoulutus

Kommentit

-

12 täydennyskoulutus

Kommentit

-

Käsitekaavio 3. Koulutus (1) omaehtoisuuden, järjestäjän, tavoitteen ja rahoittajan mukaan.

Kommentit

-

13 muuntokoulutus

Kommentit

-

14 kotoutumiskoulutus; aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutus

Kommentit

-

Käsitekaavio 4. Koulutus (1) ja koulutus (2) tutkintotavoitteisuuden mukaan.

Kommentit

-

15 työvoimakoulutus

Kommentit

-

16 kartoitusjakso; orientaatiojakso

Kommentit

-

17 ammatillinen työvoimakoulutus; ammatillisesti suuntautunut työvoimakoulutus

Kommentit

-

18 rekrytoiva työvoimakoulutus; rekrytoiva koulutus; rekrytointikoulutus

Kommentit

-

19 ei-tutkintotavoitteinen ammatillinen työvoimakoulutus; ammatillisia valmiuksia lisäävä koulutus

Kommentit

-

20 yhteishankintakoulutus

Kommentit

-

21 kehittämiskoulutus; KEKO-koulutus

Kommentit

-

22 valtionosuusrahoitettu työvoimakoulutus; VOS-työvoimakoulutus

Kommentit

-

23 valtionosuus

Kommentit

-

Käsitekaavio 5. Työvoimakoulutus

Kommentit

-

24 erikoistumiskoulutus; korkeakoulujen erikoistumiskoulutus

Kommentit

-

25 työelämässä oppiminen; > työpaikalla oppiminen

Kommentit

-

26 työpaikalla järjestettävä koulutus

Kommentit

-

27 oppisopimuskoulutus

Kommentit

-

28 koulutussopimukseen perustuva koulutus

Kommentit

-

29 työpaikalla järjestettävä ohjaus; työpaikkaohjaus

Kommentit

-

30 työharjoittelu (1); korkeakouluharjoittelu; > ammattikorkeakouluharjoittelu

Kommentit

-

31 koulutuskokeilu

Kommentit

-

Käsitekaavio 6. Työelämässä oppimisen muotoja.

Kommentit

-

32 osaamiskokonaisuus (1)

Kommentit

-

33 osaamiskokonaisuus (2)

Kommentit

-

34 tutkinnon osa

Kommentit

-

35 opintokokonaisuus

Kommentit

-

Käsitekaavio 7. Osaamiskokonaisuuksia.

Kommentit

-

36 opetus

Kommentit

-

37 ohjaus

Kommentit

-

38 vertaisohjaus

Kommentit

-

39 valmennus

Kommentit

-

40 elinikäinen ohjaus

Kommentit

-

41 ammatinvalinta- ja uraohjaus

Kommentit

-

Käsitekaavio 8. Opetus, ohjaus ja valmennus.

Kommentit

-

42 oppiminen

Kommentit

-

43 elinikäinen oppiminen

Kommentit

-

44 jatkuva oppiminen

Kommentit

-

45 avoin oppiminen

Kommentit

-

Käsitekaavio 9 . Oppiminen

Kommentit

-

46 kyvykkyys

Kommentit

-

47 osaaminen; ~ kompetenssi

Kommentit

-

48 todennettu osaaminen; sertifioitu osaaminen

Kommentit

-

49 osaamisen tunnistaminen

Kommentit

-

50 osaamisen tunnustaminen

Kommentit

-

Käsitekaavio 10. Osaaminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen.

Kommentit

-

51 pätevyys; ammattipätevyys

Kommentit

-

52 kelpoisuus; > virkakelpoisuus

Kommentit

-

Käsitekaavio 11. Pätevyys ja kelpoisuus

Kommentit

-

53 todistus (1)

Kommentit

-

54 koulutusjärjestelmän mukaiseen koulutukseen liittyvä todistus; todistus (2)

Kommentit

Sanastoluonnoksessa todetaan, että ”vapaassa sivistystyössä yleisemmin käytettävä todistustyyppi on osallistumistodistus.” Tilanne on mahdollisesti muuttumassa, koska vapaan sivistystyön vapaatavoitteisia koulutuksia koskeva, Koski-tietovarantoon liittyvä lainsäädäntö astui voimaan 1.8.2021.

Opetus- ja kulttuuriministeriö asetti 6.2.2019 työryhmän, jonka tehtävänä oli selvittää osaamisperusteisen kuvauksen hyödyntämistä vapaassa sivistystyössä ja tehdä ehdotus koulutuksen osaamisperusteisen kuvauksen malliksi sekä yhteiseksi koulutuksen laajuutta kuvaavaksi yksiköksi. Lisäksi työryhmän tuli tehdä ehdotukset tarvittavasta jatkovalmistelusta. Jatkovalmisteluehdotuksissaan työryhmä totesi, että vapaan sivistystyön koulutuksissa saavutetun osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen edistämiseksi on ensiarvoisen tärkeää, että saavutettu osaaminen voidaan viedä kansalliseen opintosuoritusten ja tutkintotietojen Koski-tietovarantoon. Työryhmä ehdotti, että Koski-tietovarantoa koskevaa lainsäädäntöä muutetaan siten, että vapaan sivistystyön koulutuksessa saavutettu osaaminen on mahdollista viedä tietovarantoon 1.8.2021 lähtien.

55 muuhun koulutukseen kuin koulutusjärjestelmäkoulutukseen liittyvä todistus

Kommentit

-

56 työtodistus

Kommentit

-

57 pätevyystodistus

Kommentit

-

Käsitekaavio 12 . Todistuksia

Kommentti

-

Yleiset kommentit sanastosta

Kommentti

Kansalaisopistojen liitto kiittää mahdollisuudesta lausua Jatkuvan oppimisen sanaston luonnoksesta.

Jatkuvan oppimisen sanastossa esitetään noin 60:n jatkuvaan oppimiseen liittyvän käsitteen tiedot. Käsitteiden sisältö kuvataan määritelmien ja niitä täydentävien huomautusten avulla.

Suomenkielisistä termeistä annetaan suositukset. Pohjoismaiden välillä jo tiiviisti tapahtuvan ja globaaliin lisääntyvään jatkuvaan oppimiseen liittyvän yhteistyön takia on tärkeää lisätä ruotsin- ja englanninkieliset vastinetermit sanastoon niin pian kuin mahdollista.

Jatkuvan oppimisen sanasto keskittyy jatkuvan oppimisen järjestelmän nykytilaa koskeviin käsitteisiin. Koska koko käsite on suomenkielisenäkin vielä tuoreehko, tulevaan tavoitettiin liittyviä käsitteitä on tarpeen määritellä myös mahdollisessa jatkohankkeessa.

Jatkuvan oppimisen uudistaminen edellyttää niin opetushallinnon ja työhallinnon välistä tiivistä vuoropuhelua kuin keskustelua aikuiskasvatuksen tutkijoiden ja suuren yleisön kanssa. Tähän

prosessiin sisältyy käsitteiden määrittelyä ja harmonisointia, mistä Kansalaisopistojen liitto kiittää luonnoksen syntyyn vaikuttaneita.

Sanasto on oiva apuväline jatkuvan oppimisen uudistuksen toimijoille. Konkreettisena tavoitteena on, että näitä käsitteitä voitaisiin jatkossa käyttää mahdollisimman yhdenmukaisesti paitsi viestinnässä myös palveluiden suunnittelussa, säädösvalmistelussa ja tietoarkkitehtuuryössä.

Tässä sanastoluonnoksessa elinikäinen oppiminen nähdään käsitteen jatkuva oppiminen yläkäsitteenä. Jotkin tahot näkevät nämä käsitteet kuitenkin edelleen lähes päällekkäisinä ja synonyymisinä. Kansalaisopistojen liitto muistuttaa, että on tärkeää antaa jatkuvan oppimisen prosessille sen tarvitsema kehkeytymisaika osana suomalaista aikuiskoulutusjärjestelmää niin terminologian kuin muidenkin siihen läheisesti liittyvien asioiden osalta.

Nuottanen Jaana
Kansalaisopistojen liitto KoL